

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 18P/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419201697
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Rajňák
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4419201697.4

Rozhodnutie

Okresný súd Nové Zámky, sudcom JUDr. Petrom Rajňákom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. H., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matka: D. T., nar. XX.XX.XXXX, E.Q. XXX, otec: D. H., nar. XX.XX.XXXX, E. XXX, o úpravu styku a zvýšenie výživného na maloletého E. H., nar. XX.XX.XXXX v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, takto:

r o z h o d o l i :

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého E. H., nar. XX.XX.XXXX od 15.03.2019 sumou 100.-eur mesačne, vždy do 15.-ňa toho-ktorého mesiaca do rúk matky.

Zročné výživné za obdobie od 15.03.2019 do 31.08.2019 v sume 330,-eur je otec povinný zaplatiť matke spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 30,-eur až do vyrovnania pod hrozbou straty výhody splátok.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým E. H. , narodeným XX.XX.XXXX každú párnú sobotu v čase od 13,00 hod. do 16,00 hod. za prítomnosti matky.

Týmto sa mení sa rozsudok Okresného súdu Nové Zámky, číslo konania 12 P 123/2014 - 40 zo dňa 03.03.2015 v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletému E. H., narodenému XX.XX.XXXX .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Matka sa návrhom doručeným na súd dňa 15.03.2019 domáhala, aby súd upravil stretávanie sa otca s maloletým a rozhodol o zvýšení výživného. Návrh odôvodnila tým, že naposledy bolo o úprave práv a povinností rodičov k maloletému E. H., narodenému 05.03.2014 rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, č. konania 12 P 123/2014 zo dňa 03.03.2015 . Maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti, výživné bolo určené sumou 40,-eur mesačne, stretávanie sa maloletého s otcom nebolo upravené. Poukázala na to, že otec maloletého začal piť a pobyt maloletého u otca je pre maloletého nebezpečný. Otec je v opitom stave agresívny, stretávajú sa u neho všelijakí zlí ľudia. Matka žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na 100.-eur mesačne.

2.V priebehu konania matka uviedla, že na návrhu na zvýšenie výživného trvá. uviedla ďalej, že maloletý sa svojho otca bojí, opätovne ho videl opitého. Uviedla ďalej, že náklady s maloletým sú nasledovné:

3.Náklady na maloletého E. matka uviedla nasledovne: E. navštevuje materskú školu v E., strava v škôlke 25.-eur mesačne, školné 5.-eur, náklady na stravovanie maloletého matka odhadla na 100.-eur za mesiac. Náklady na ošatenie matka odhadla na 20.-eur za mesiac. Uviedla, že maloletý nemá vážnejšie zdravotné problémy. Uviedla ďalej, že býva v podnájme v obecnom byte , v byte býva s maloletým s dcérou, ktorú má z prvého vzťahu. V byte býva priateľ s ktorým má syna R. P., ktorý má 2 roky. Priateľ je zamestnaný v Y. v spoločnosti Otolift, zarobí mesačne asi 1100.-eur. Náklady na

bývanie uviedla vo výške 181.-nájom, 90,-eur elektrina a plyn a magio 15.-eur. Náklady na bývanie maloletého matka uviedla v sume 57.-eur mesačne. Celkové náklady na maloletého matka uviedla vo výške 207.-eur za mesiac. Uviedla ďalej, že je na rodičovskej dovolenke, mesačne dostáva 220.-eur + prídavky vo výške 71.-eur.

4.V priebehu konania opísala súdu incident pri ktorom mal otec maloletého pod vplyvom alkoholu napadnúť jej partnera. Maloletý povedal, že otca nechce a celý sa triasol. Navrhla, aby sa otec mohol s maloletým stretávať každú druhú sobotu v čase od 13,00 hod do 16,00 hod za prítomnosti matky. Nevedela, či sa bude maloletý s otcom bude chcieť stretnúť.

5.Otec maloletého sa bez ospravedlnenia nezúčastnil pojednávania nariadeného vo veci na termín 29.04.2019, za čo mu bola uložená poriadková pokuta vo výške 100,-eur. Na pojednávaní dňa 27.05.2019 uviedol, že je pravdou, že mal problémy s alkoholom aj v roku 2014 aj v r. 2015. Jeho bývalá ho nechala s dlhmi, potom nepil 3 roky. Piť začal opätovne preto, že v práci, ktorú mal bolo hromadné prepúšťanie. Mal by sa zamestnať a mal by zarábať 120,-eur. Šéf mu sľúbil, že mu požičia. Uviedol, že je ochotný platiť výživné 100,-eur mesačne, chce sa však stretávať so svojim synom. Na pojednávaní dňa 25.06.2019 sa otec opätovne nezúčastnil, za čo mu bola uložená poriadková pokuta vo výške 100,-eur. Otec sa bez ospravedlnenia nezúčastnil pojednávania dňa 13.09.2019, súd preto konal a rozhodol vo veci v jeho neprítomnosti.

6.Kolízna opatrovníčka v priebehu konania uviedla, že šetrenie pomerov na strane otca možné nebolo, pretože otec nekomunikoval a neumožnil šetrenie pomerov, uviedol, že nastúpil do práce a na šetrenie pomerov nemal čas. V priebehu konania kolízna opatrovníčka uviedla, že správu zo šetrenia pomerov u otca nevie predložiť. O šetrenie pomerov sa opätovne pokúsili 04.09.2019. Otec doma nebol. Dňa 05.09.2019 otca telefonicky kontaktovali, jeho prejav bol nezrozumiteľný. Otec tvrdil, že je v práci. Na otázku kolízneho opatrovníka, či je pod vplyvom alkoholu neodpovedal a následne hovor ukončil.

7.Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, číslo konania 12 P 123/2014 zo dňa 03.03.2015, potvrdeniami o poberaní dávok matkou maloletého, rodným listom maloletého, správou ÚPSV a R Nové Zámky zo dňa 24.04.2019, ďalšími v spise doloženými dokladmi a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8.Z výpovede matky a z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky, č.k. 12 P 123/2014 zo dňa 03.03.2015 mal súd preukázané, že naposledy bolo o úprave práv a povinností rodičov rozhodnuté uvedeným rozsudkom, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu podľa ktorej bol otec zaviazaný prispievať na maloletého sumou 40,-eur mesačne, stretávanie sa otca s maloletým upravené nebolo. Podľa zápisnice o pojednávaní dňa 03.03.2015 doloženej v spise Okresného súdu Nové Zámky, č.k. 12 P 123/2014 mal otec maloletého problémy s alkoholom aj v roku 2015. Býval v 3-izbovom byte, kde bola odpojená elektrina. Zamestnaný nebol.

9.Z výpovede matky a z potvrdení o dávkach mal súd preukázané, že matka maloletého je na rodičovskej dovolenke, poberá prídavok na deti vo výške 73,02 eur a rodičovský príspevok vo výške 220,70 eur.

10.Zo správy ÚPSV a R Nové Zámky zo dňa 24.04.2019 mal súd preukázané, že matka žije v spoločnej domácnosti so svojimi maloletými deťmi a partnerom v 3-izbovom obecnom byte, ktorý má v nájme do roku 2020. Hygiena a poriadok boli v čase šetrenia pomerov na požadovanej úrovni. V rámci šetrenia pomerov bol vykonaný aj pohovor s maloletým, k osobe otca maloletého uviedol, že sním bol dávno a boli v parku. Otcem nazýval aj súčasného partnera svojej matky.

11.Podľa § 36 odsek 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

12.Podľa § 62 odsek 2, 4 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

13.Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14.Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15.Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

16.Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17.Podľa § 116 C.m.p. ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

18.Súd v prvom rade skúmal, či došlo od posledného rozhodovania súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloletému k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozsudku. Súd mal preukázané, že maloletý E. H. je starší, s čím sú nepochybne spojené vyššie náklady na výchovu a živobytie maloletého. Matka maloletého žije s partnerom, s ktorým má ďalšie maloleté dieťa, u otca maloletého k zmene pomerov nedošlo. Preto, že došlo k zmene pomerov na strane maloletého a jeho matky bola splnená základná podmienka pre zmenu rozsudku.

19.V časti konania o zvýšenie výživného mal súd preukázané, že náklady, ktoré deklarovala s výchovou a výživou maloletého matka je možné považovať za primerané vo všetkých kategóriách, teda v kategóriách škôlka, strava, ošatenie a bývanie. Otec maloletého tvrdil, že je ochotný platiť výživné v sume 100,-eur mesačne. Súd v priebehu konania nemal preukázané, že by bol otec maloletého zamestnaný - otec maloletého však deklaroval, že sa zamestnať chce a aj pri telefonickom rozhovore tvrdil kolíznemu opatrovníkovi, že je v práci. Podľa názoru súdu sa otec môže riadne zamestnať a prispievať na výživu maloletého tak, aby boli dostatočne naplnené jeho potreby na výchovu a výživu z finančného hľadiska.

20.Určenie výšky vyživovacej povinnosti vychádza zo skutočnosti, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z uvedeného je zrejmé, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú obaja rodičia dieťaťa, pričom platí, že súd individuálne skúma schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov. Dôležité je upozorniť na skutočnosť, že pod pojmom „svojich schopností a možností“ sa nerozumie len čistý priemerný mesačný príjem rodiča (mzda a ostatné príjmy za predchádzajúci kalendárny rok), ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča.

21.Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce (pozri napríklad rozsudok KS Prešov č.k.: 8 CoP 3/2018, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018)

22.Pri vyhodnotení príjmovej situácie otca súd teda vychádzal aj z potenciality príjmu otca. Otec maloletých je zdravý muž, nič mu teda nebráni v tom, aby sa riadne zamestnal a dosahoval taký príjem, ktorý by mu umožnil riadne plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. V okolí otcovho pobytu sa

napríklad nachádzajú tri automobilky (Nitra, Bratislava, Trnava), ktoré neustále potrebujú nových zamestnancov - táto informácia je všeobecne známa. Otcovi teda nič nebráni zamestnať sa a dosahovať aspoň priemernú mzdu v národnom hospodárstve, ktorá bola v roku 2018 na úrovni 1.035,- eur. Súd poznamenáva, že otec nemá dlhodobo vytvorené riadne pracovné návyky. Z obsahu pripojeného spisu je zrejmé, že otec už v roku 2015 riadne nepracoval - z hľadiska najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je takéto správanie sa otca zo strany súdu neakceptovateľné.

23.Súd preto návrhu matky v plnom rozsahu vyhovel a otcovi zvýšil výživné od podania návrhu na sumu 100,-eur mesačne. Zročné výživné súd povolil otcovi zaplatiť v splátkach tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku kvôli tomu, aby otec nebol neprimerane zaťažovaný platbami zvýšeného výživného a zároveň zročného výživného.

24. V časti konania o úpravu stretávania sa otca s maloletým E. súd konštatuje, že správanie sa otca bolo v priebehu konania vysoko nezodpovedné. Otec sa bez ospravedlnenia trikrát nezúčastnil súdneho pojednávania a kolíznemu opatrovníkovi neumožnil vykonať šetrenie pomerov v jeho domácnosti. Je vysoko pravdepodobné, že otec maloletého má problémy s alkoholom, je teda vylúčené, aby sa s maloletým stretával sám bez prítomnosti matky. Svojim správaním pod vplyvom alkoholu by mohol ohroziť život a zdravie maloletého. Súd teda rozhodol tak, že otec sa bude s maloletým stretávať raz za dva týždne za prítomnosti matky. Ak otec preukázateľne zmení svoje správanie a vysporiada sa s problémami s alkoholom, bude možné toto rozhodnutie súdu po vykonaní riadneho dokazovania zmeniť.

25. 31.O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 C.m.p.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon exekúcie podľa osobitného zákona.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.